

מסכת ביצה

פרק ג

א. אין צדין דגים מן הביכרין ביום טוב, ואין נותנין לפניהם מזונות. אבל צדין חיה ועוף מן הביכרין, ונותנין לפניהם מזונות. רבן שמעון בן גמליאל אומר, לא כל הביכרין שוין. זה הכלל, כל המחסר צידה אסור, ושאינו מחסר צידה מותר:

ב. מצודות חיה ועוף ודגים שעשאן מערב יום טוב, לא יטל מהן ביום טוב, אלא אם כן יודע שנצודו מערב יום טוב. ומעשה בנכרי אחר, שהביא דגים לרבן גמליאל, ואמר, מותרין הן, אלא שאין רצוני לקבל הימנו:

ג. בהמה מסכנת לא ישחט, אלא אם כן יש שהות ביום לאכל ממנה כזית צלי. רבי עקיבא אומר, אפלו כזית חי מבית טביחתה. שחטה בשדה, לא יביאנה במוט ובמוטה. אבל מביא בידו אברים אברים:

ד. בְּכוֹר שְׁנָפֶל לְבוֹר, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, יֵרֵד מִמָּסְחָה וַיִּרְאָה, אִם יֵשׁ בּוֹ מוֹם, יַעֲלֶה וַיִּשְׁחֹט. וְאִם לֹא, לֹא יִשְׁחֹט. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, כָּל שְׂאִין מוֹמוֹ נִכָּר מִבְּעוֹד יוֹם, אִין זֶה מִן הַמוֹכָן:

ה. בְּהֵמָה שְׁמִתָּהּ, לֹא יִזְיָנָה מִמְּקוֹמָהּ. וּמַעֲשֶׂה וְשִׂאָלוֹ אֶת רַבִּי טַרְפוֹן עָלֶיהָ וְעַל הַחֲלָה שְׁנִטְמָאָהּ, וְנִכְנָס לְבֵית הַמִּדְרָשׁ וְשָׂאֵל, וְאָמְרוּ לוֹ, לֹא יִזְיָם מִמְּקוֹמָם:

ו. אִין נִמְנִין עַל הַבְּהֵמָה לְכַתְּחֻלָּה בְּיוֹם טוֹב, אֲבָל נִמְנִין עָלֶיהָ מִעֶרֶב יוֹם טוֹב וְשׁוֹחֲטִין וּמַחֲלִקִין בִּינֵיהֶן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, שׁוֹקֵל אָדָם בְּשָׂר כָּנָגַד הַכְּלִי אוֹ כָּנָגַד הַקּוֹפִיץ. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, אִין מִשְׁגִּיחִין בְּכַף מֵאֲזָנִים כָּל עֶקֶר:

ז. אִין מִשְׁחִיזִין אֶת הַסִּפְּיָן בְּיוֹם טוֹב, אֲבָל מִשִּׁיאָהּ עַל גְּבִי חֲבֵרָתָהּ. לֹא יֹאמֵר אָדָם לְטִבַּח, שְׁקוּל לִי בְּדִינָר בְּשָׂר. אֲבָל שׁוֹחֲט וּמַחֲלִקִים בִּינֵיהֶן:

ח. אוֹמֵר אָדָם לְחִבְרוֹ, מֵלֵא לִי כְּלִי זֶה, אֲבָל לֹא בַּמָּדָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם הָיָה כְּלִי שֶׁל מָדָה, לֹא יִמְלָאֵנוּ. מַעֲשֶׂה בְּאַבָּא שְׂאוּל בֶּן בֶּטְנִית, שֶׁהָיָה מִמֵּלֵא מִדּוֹתָיו מִעֶרֶב יוֹם טוֹב וְנוֹתֵן לְלִקְוֹחוֹת בְּיוֹם טוֹב. אֲבָא שְׂאוּל אוֹמֵר, אַף בַּמוֹעֵד עוֹשֶׂה כֵן, מִפְּנֵי בְרוּרֵי הַמִּדּוֹת. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, אַף בְּחֹל עוֹשֶׂה כֵן, מִפְּנֵי מִצְוֵי הַמִּדּוֹת. הוֹלִךְ אָדָם

אָפֿל סְנוּנִי הָרְגִיל אָפֿלוֹ, וְאוֹמֵר לוֹ, תֵּן לִי פִיטִים וְאַגֻּזִּים בְּמִנְיָן,
שֶׁכֵּן דֶּרֶךְ פֶּעַל הַבַּיִת לְהִיּוֹת מוֹנֶה בְּתוֹךְ פִּיתוֹ:

מקור: ספריא | Powered by Sefaria.org